

Kirkko siunatkoon –moninaisuusseminaari 3.10.2015

Liisa Tuovinen

Miksi juuri nyt on keskusteltava avioliittolaista ja siunauksesta

Luterilaisen teologian mukaan sellaiset asiat kuin mm. maanviljelys ja perhelainsäädäntö kuuluvat maallisen vallankäytön piiriin. Niihin liittyvässä lainsäädännössä ja ajattelussa saa käyttää järkeä ja tietoa.

Reformaatiota seuranneessa valtiovallan ja kirkon kytköksessä valtio on antanut kirkolle monia tehtäviä joita nyttemmin sitten hoitaa koululaitos, sosiaalihuolto ja kunnan monet virkamiehet.

Oikeus vihkiä avioliittoon on yksi vielä voimassa olevista tehtävistä. Monessa Euroopan maassa sellaista oikeutta kirkolla ei ole. Siviilivihkiminen on se joka lain edessä pätee. Kysymys liiton siunaamisesta ja kirkkohäistä on sitten kirkkojen asia.

Kun meillä nyt avioliittolakiin on tulossa muutos, joka avaa avioliiton myös samaa sukupuolta oleville, joutuu kirkko päättämään miten se suhtautuu vihkimisoikeuteen ja mitä se avioliitosta oikein ajattelee. Tätä keskustelua on hämmästyttävän vähän käyty ja nyt tulee kiire.

V. 2003 kirkolliskokouksessa käsiteltiin kahta aloitetta. Ensimmäisessä esitettiin siunauskaavan tekemistä parisuhteensa rekisteröineille ja toisessa esitettiin että kirkon virkaan pääsy estettäisiin parisuhteensa rekisteröineiltä. Kumpikin aloite kaatui, mutta piispaikokous asetti työryhmä selvittelemään parisuhdelakiin liittyviä teologisia ja juridisia näkökohtia.

Työryhmä järjesti v, 2007 kaksi seminaaria, joista ensimmäisessä käsiteltiin homoseksuaalisuutta Raamatussa ja kirkon opetuksessa ja toisessa homoseksuaalisuutta kristillisessä ihmiskuvassa ja lainsäädännössä. Seminaareissa pidettiin monia ansiokkaita puheenvuoroja. Minusta oli kuitenkin hämmästyttävää, että vaikka kysymys siunaamisesta oli silloin polttava, paikalle ei kutsuttu yhtään parisuhteensa rekisteröinyttä paria kertomaan mitä siunauksen saaminen oli heille merkinnyt tai merkitsisi jos sen saisi.

Neljässä vuodessa työryhmä sai mietintönsä valmiiksi ja sen seurauksena piispoille annettiin tehtäväksi laatia ohje miten tulee vastata niille jotka pyytävät siunausta rekisteröidylle liitolleen.

Ohje rukoushetken pitämisestä annettiin ja sitä on yritetty ymmärtää. Sen mukaan Raamattua saa lukea ja saa rukoilla, kirkkotilassakin saa olla, se mitä ei saa tehdä on, ei saa vaihtaa sormuksia eikä esittää kysymyksiä joihin vastataan.

Meillähän on se omituinen tilanne että meillä on kolmenlaisia liittoja: avoliittoja, avioliittoja ja rekisteröityjä parisuhteita.

Kirkon suhdetta avoliittoon on vain puuskittaisesti selvitetty. Onko avoliitto, jossa on myös mahdollisesti osapuolten yhteisiä lapsia itse asiassa Jumalan silmissä avioliitto vaikka sitä ei ole rekisteröity.

Juridisesti avoliittoa voisi sanoa loogisen ajattelun kummajaiseksi.

Osapuolet kieltäytyvät virallistamasta suhdettaan, nimiä ei kirjoiteta paperiin, mutta saattavat myös vaatia liitolleen lain suojaa. Monia säädöksiä onkin jo tehty. Vuonna 2011 tuli voimaan laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta, mutta se ei anna suojaa perintöoikeudelle kuoleman tapauksessa. Siteeraan avoparia, joka antoi haastattelun Helsingin Sanomien elokuussa 2014 julkaisemaan artikkeliin: ”Olemme toisillemme luvanneet hoitaa toisiamme ja perhettämme, emme yhteiskunnalle, mutta yhteiskunnan pitäisi silti säätää avoparien perintöön liittyvät asiat oikealle tolalle.”

Mutta, mitä on avioliitto?

Suuria tunteita herättää tuon sanan sisällön ymmärtäminen.

Monille se on nimenomaan sellainen miehen ja naisen liitto, jossa lasten syntyminen on mahdollista ja nimi pitäisi säilyttää, pyhittää sellaisen liiton nimeksi. Asia on kuitenkin monimutkainen koska kirkko vihki avioliittoon mm. myös ikäihmisiä, joille yhteisten lasten saaminen ei enää ole mahdollista.

Länsimaissa on eletty vuosituhansien prosessi, jonka tuloksen se unelma on täyttynyt, että jokainen ihminen, viimeisenä nykyään myös kuninkaalliset, saavat itse valita sen toisen ihmisen jonka kanssa haluavat jakaa elämänsä, rakkautensa, huolenpitonsa ja tulevaisuutensa, mahdollisesti myös vanhemmuuden onnen ja tehtävän.

”Katolisen kirkon kanonisen oikeuden mukaan avioliitto syntyy puolisoitten omasta yksimielisestä tahdosta eli konsensuksesta. Vihkimisessä pappi ottaa tämän konsensuksen vastaan ja siunaa sen, mutta itse avioliitto syntyy puolisoitten itsemääräämisoikeuteen nojaavasta tahdosta.” Näin sanoo Risto Saarinen kirjassaan ”Oppi rakkaudesta”.

Ja Saarinen jatkaa: ”Jos avioliittoa ei määrittele kahden sukupuolen lisääntymissuhde, vaan kahden ihmisen tahto, itsensä antaminen ja kumppanuus, siitä seuraa että homoliitto voi määritelmän perusteella olla avioliitto. Itsemääräämisoikeuden näkökulmasta voisi vielä sanoa, että vain liiton osapuolet voivat määritellä sen miksi liittoa kutsutaan”

Tätä vyyhteä kirkot meillä nyt joutuvat selvittämään, suhdetta yhteiskunnan lakiin, omiin tehtäviinsä, avioliittoon ja siunaamiseen.

Saamme nyt kuulla miten Ruotsin luterilainen kirkko löysi oman tiensä.

Olemme syvästi kiitollisia siitä, että piispa Tuulikki Koivunen- Bylund joka on tehnyt niin suuren ja paljon voimia vaatineen työn tien raivaamisessa kertoo meille nyt siitä Ruotsin kirkon prosessista, joka johti yhdessä hyväksytyyn tulokseen.